

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Plenarhandling

14.10.2004

B6-.../2004

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av rådet

i enlighet med artikel 103.2 i arbetsordningen

från Jan Marinus Wiersma

för utskottet för utrikesfrågor

om Europeiska unionens militära operation Althea i Bosnien och Hercegovina

Europaparlamentets resolution om Europeiska unionens militära operation Althea i Bosnien och Hercegovina

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av rådets gemensamma åtgärd 2004/570/GUSP av den 12 juli 2004 om Europeiska unionens militära operation i Bosnien och Hercegovina¹,
- med beaktande av artikel 21 i EU-fördraget,
- med beaktande av sin resolution av den 10 april 2002 om den europeiska säkerhets- och försvarspolitik (ESFP) och förbindelserna mellan EU och Nato²,
- med beaktande av sina resolutioner om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (de viktigaste aspekterna och de grundläggande vägvalen), särskilt av den 26 september 2002³ och den 23 oktober 2003⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 13 mars 2003 om ESFP:s verksamhet i före detta jugoslaviska republiken Makedonien⁵,
- med beaktande av sin resolution av den 10 april 2003 om den nya europeiska säkerhets- och försvarskonstruktionen⁶,
- med beaktande av artikel 103.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Rådet antog en gemensam åtgärd den 12 juli 2004 och Europeiska rådet antog en förklaring om en ESFP-operation, med namnet Althea, i Bosnien och Hercegovina. Detta är EU:s första större militära operation med ungefär 7 000 man. Detta kan jämföras med tidigare mindre militära operationer som Concordia (ungefär 350 man) i före detta jugoslaviska republiken Makedonien och Artemis (ungefär 1 400 man) i Kongo.
  - B. Vid sådana EU-operationer som kan innebära större tvångsåtgärder än EU:s nuvarande polisuppdrag i Bosnien och Hercegovina bör EU sträva efter bredast möjliga stöd från allmänheten och uppfylla de högsta kraven på demokratisk legitimitet.
  - C. Europaparlamentet erinrar om resolution 1551 från FN:s säkerhetsråd (av den 9 juli 2004), som påminner parterna om att de har åtagit sig att samarbeta fullt ut med den internationella krigsförbrytartribunalen för före detta Jugoslavien och överlämna alla personer som tribunalen åttalar.

---

¹ EUT L 252, 28.7.2004, s. 10.

² EUT C 127 E, 29.5.2003, s. 579.

³ EUT C 379 E, 14.11.2003, s. 295.

⁴ P5_TA(2003)0460.

⁵ EUT C 61 E, 10.3.2004, s. 379.

⁶ EUT C 64 E, 12.3.2004, s. 599.

- D. FN:s säkerhetsråd ger sitt stöd till operationen¹, som vid slutet av 2004 kommer att överta de flesta av de uppgifter som Natos SFOR-operation utför.
- E. De gemensamma kostnaderna för operationen beräknas till 71,7 miljoner euro och dessa skall belasta medlemsstaterna direkt, i enlighet med artikel 28.3 i EU-fördraget, och administreras via mekanismen Athena, som inrättades genom rådets beslut 2004/197/GUSP av den 23 februari 2004².
- F. Säkerhetsrådet i Bosnien och Hercegovina har förbättrats betydligt sedan krigets slut 1995, men det finns fortfarande många hot mot säkerheten i landet som måste uppmärksammas, särskilt i samband med organiserad brottslighet och korruption, internationell terrorism samt oro och spänningar mellan olika folkgrupper.
- G. Europaparlamentet påpekar att det nuvarande sköra institutionella ramverk som blev resultatet av Daytonavtalen 1995 inte gör det möjligt för staten Bosnien och Hercegovina att effektivt hantera och klara av ovannämnda utmaningar.
- H. Europaparlamentet konstaterar också att hundratusentals flyktingar ännu inte har kunnat återvända. En anledning till detta är att stora delar av territoriet är översvällade av minor, både truppminor och fordonsminor, och därför extremt farliga. Minröjning är en förutsättning för ekonomisk utveckling och stabilitet, särskilt vad gäller turism och jordbruk.
- I. Europaparlamentet rekommenderar med eftertryck ett fredsavtal mellan Bosnien och grannländerna som reviderar Daytonavtalen och upprättar ömsesidigt förtroende vid sidan av formella bilaterala samarbetsavtal innan förhandlingar om EU-medlemskap inleds. Fredsavtal kan utarbetas av en internationell konferens med deltagare från alla länder i området, EU:s medlemsstater, FN och Förenta staterna.
- J. Natos SFOR-styrka har spelat en avgörande roll för att upprätthålla freden och säkerheten i Bosnien och Hercegovina genom att bidra till att trygga den uppnådda stabiliteten och förhindra nya våldsamheter.
- K. Nato kommer att ha kvar ett högkvarter i Sarajevo med ungefär 250 man (militärer och civila), vars främsta roll kommer att vara att fortsätta Natos dialog med Bosnien och Hercegovina om försvarsreformer samt tillsammans med EU ansvara för antiterroriståtgärder och alla frågor angående sökandet efter åtalade krigsförbrytare. Att gripa och åtala krigsförbrytare är ett trovärdighetstest för det internationella samfundet, Nato och slutligen EU, och det är ett villkor för att försoning skall kunna ske i samhället.
- L. Europaparlamentet betonar att en stabilisering av Bosnien och Hercegovina är av enorm betydelse för stabiliteten i hela området. Om landets institutioner stärks kan det kraftigt bidra till lösning av de ännu oklara frågorna om institutioner och statsbildningar i grannländerna.

---

¹ UNSCR 1551 (2004) av den 9 juli 2004.

² EUT L 63, 28.2.2004, s. 68.

1. Europaparlamentet välkomnar EU:s nya samordnade politik för Bosnien och Hercegovina. Den omfattar en övergripande strategi för Bosnien och Hercegovina¹, ett nytt mandat för EU:s särskilda representant², civila aspekter som stabiliserings- och associeringsprocessen (SAP) och gemenskapens biståndsprogram för återuppbyggnad, utveckling och stabilisering (CARDS), EU:s polisuppdrag³ samt den framtida militära stabiliseringsstyrkan Althea.
2. Europaparlamentet beklagar på nytt att det inte aktivt får medverka, att fördraget bara medger enkelt samråd med parlamentet och att parlamentet bara får begränsad information.
3. Europaparlamentet beklagar beslutet att finansiera detta uppdrag med medel utanför EU:s normala budget.
4. Europaparlamentet anser att operationen Althea kommer att förstärka EU:s övergripande strategi för Bosnien och Hercegovina och kommer att bidra till landets framsteg mot ett eventuellt EU-medlemskap. Parlamentet välkomnar också de uttalanden som gjorts om att denna åtgärd syftar till att förstärka den lokala poliskapaciteten och kampen mot organiserad brottslighet och gradvis lämna över ansvaret för säkerheten till de lokala myndigheterna.
5. Europaparlamentet ger sitt stöd till stabiliserings- och associeringsprocessen i Bosnien och Hercegovina, som utgör en viktig ram för landets utveckling på väg mot EU. Parlamentet välkomnar det nya mandatet för EU:s särskilda representant Lord Ashdown, som skall genomföra det övergripande stödpaketet för Bosnien och Hercegovina, men påminner återigen om att Bosnien och Hercegovina främst måste lita till sin egen kraft.
6. Europaparlamentet välkomnar EU:s beslut att utnyttja Natos resurser och kapacitet för operationen Althea. Detta är en bekräftelse av samarbetet mellan de två organisationerna och en tillämpning av avtalet från december 2002 om EU:s tillgång till Natos planerings- och kommandostrukturer (Berlin Plus).
7. Europaparlamentet förespråkar närmast möjliga samarbete mellan EU:s stabiliseringsstyrka i Bosnien och Hercegovina och de kvarvarande Nato-styrkorna i landet för att klart och tydligt definiera de två organisationernas respektive roller och ansvarsområden.
8. Europaparlamentet välkomnar att Nato stannar kvar i Bosnien och Hercegovina och behåller ett högkvarter i Sarajevo i anslutning till Natos program Partnerskap för fred, men anser att överlämnandet av det fredsbevarande uppdraget även måste innebära att ansvaret för antiterrorism-åtgärder och gripande av krigsförbrytare överlämnas till EU.
9. Europaparlamentet rekommenderar EU:s särskilda representant (EUSR) att inte bara ha ett nära samarbete med befälhavaren för EU-styrkan utan även bjuda in Natos

---

¹ Den övergripande strategin för Bosnien och Hercegovina formulerades av rådet för yttre förbindelser den 14 juni 2004 och antogs av Europeiska rådet den 17–18 juni 2004. Europeiska unionens råd, 10099/04, Bryssel den 15 juni 2004.

² Rådets gemensamma åtgärd 2004/569/GUSP av den 12 juli 2004. EUT L 252/7, 28.7.2004, s. 7–9.

³ Rådets gemensamma åtgärd 2002/210/GUSP av den 11 mars 2002. EGT L 70, 13.3.2002, s. 1.

representanter till EUSR:s samordningsgrupp i syfte att uppnå samordning och enhetlighet i alla EU:s insatser i Bosnien och Hercegovina.

10. Europaparlamentet välkomnar tredjeländers avsikt att delta i EU:s militära operation.
11. Europaparlamentet anser att denna operation ytterligare kommer att förstärka den kollektiva kapaciteten för planering och hantering av militära operationer på EU-nivå, med tanke på utvecklingen av EU:s civila och militära planeringsenhet. Parlamentet välkomnar avsikten att koppla samman militära åtgärder med andra EU-åtgärder i Bosnien och Hercegovina, till exempel polis-, utvecklings- och utbildningsåtgärder.
12. Europaparlamentet begär att operation Althea genomförs i enlighet med gemenskapsrätten och folkrätten vad gäller de mänskliga rättigheterna.
13. Europaparlamentet anser att det är viktigt att EU:s operation omfattar en kraftfull styrka av gendarmeri-typ (integrerad polisenhet), som kan utföra sådana uppdrag som militären normalt sett inte har utbildning för och som vanliga poliser inte kan utföra, särskilt eftersom EU:s polisuppdrag inte har några verkställande befogenheter utan enbart kan ha en rådgivande funktion och övervaka utvecklingen. I detta sammanhang är det viktigt att öka insatserna för att bygga upp en lokal, multietnisk poliskår som alla grupper i landet känner förtroende för.
14. Europaparlamentet uppmanar EU:s militära styrkor och polisstyrkor samt de civila myndigheterna i Bosnien och Hercegovina att samarbeta nära med varandra för att aktivt söka efter krigsförbrytare och bekämpa alla former av terrorism.
15. Europaparlamentet rekommenderar EU:s styrkor att fortsätta SFOR:s vana att avdela mindre militära enheter att bo bland civilbefolkningen i särskilda "gästhus", så att medvetenheten om läget och den avskräckande effekten inte försvinner nu när styrkan minskats från 12 000 till 7 000 man i juni 2004.
16. Europaparlamentet betonar vikten av att tydligt fördela ansvaret för befälsstrukturen mellan befälhavaren för EU-styrkan i Bosnien och Hercegovina och EU:s operativa chef (DSACEUR) i SHAPE. Det är välkommet att en del av EU:s befälsstruktur kommer att placeras vid Natos regionala högkvarter i Neapel, Italien.
17. Med tanke på de mer integrerade och samordnade civila och militära aspekterna av operationen Althea, begär Europaparlamentet att få ständig information om den senaste utvecklingen från EUSR och att få regelbunden information från ordföranden för Kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik (KUSP), som ansvarar för den politiska och strategiska ledningen för EU:s militära operation.
18. För att undvika situationer som dem i Kosovo i mars 2004, måste kommittén få information om hur beslutsstrukturen är tänkt att fungera mellan de olika EU-organen i situationer med plötsliga utbrott av våldsamheter. Rådet uppmanas att lämna mer detaljerade upplysningar om operationskapaciteten och insatsreglerna.

19. Europaparlamentet hoppas att inrättandet av en civil och militär planeringsenhet kommer att bidra med analyser och slutsatser från operation Althea, så att EU kan bli effektivare i sin civila och militära krishantering.
20. Europaparlamentet anser att underrättelseverksamheten bör samordnas och rekommenderar att man inrättar en särskild mekanism mellan EU, Nato och Förenta staterna för samordning av informationsflödet om riskerna för etniska konflikter.
21. Europaparlamentet uppmanar rådet att på lämpligt sätt definiera och stärka rollen för EU:s övervakningsuppdrag i Bosnien och Hercegovina och att integrera detta civila element i operation Althea.
22. Europaparlamentet välkomnar den översyn av operationen som skall göras efter sex månader och uppmanar EUSR och ordföranden för KUSP att göra ett uttalande om översynen för parlamentet.
23. Europaparlamentet uppmanar talmanskonferensen att ge behörigt utskott i uppdrag att skicka en delegation på studieresa till Bosnien och Hercegovina för att bedöma framstegen.
24. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och parlamenten i medlemsstaterna och tredjeländer samt till parlamenten och regeringarna i Bosnien och Hercegovina.